

Social Work & Education

©SW&E. 2026

УДК 378.147.091.33:159.9.072.43]

:316.61-057.87

DOI: 10.25128/2520-6230.26.2.12

Ірина НОХРИНА,

викладачка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (спеціальність 231 Соціальна робота)¹; i.nokhrina@kubg.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3955-4489>

Аліна ДУЛЯ,

доктор філософії за спеціальністю 231 Соціальна робота, старша викладачка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи²; a.dulia@kubg.edu.ua
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-9067-4820>

Анастасія КОТЕЛЕВЕЦЬ,

доктор філософії за спеціальністю 231 Соціальна робота, старша викладачка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, заступниця завідувача НМЦ соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів³; a.kotelevets@kubg.edu.ua
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0177-0440>

^{1, 2, 3} Київський столичний

університет імені Бориса
Грінченка, м. Київ, Україна

Статус статті:

Отримано: квітень 20, 2026

1-ше рецензування: травень 02, 2026

Прийнято: травень 30, 2026

Нохріна, І., Дуля, А., Котелевець, А. (2026).

Формування соціальної успішності студентів у закладі вищої освіти засобами тренінгу. *Social Work and Education*, Vol. 13, No. 2 pp. 395-406. DOI: 10.25128/2520-6230.26.2.12

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ТРЕНІНГУ

Анотація. У статті досліджено особливості формування соціальної успішності студентів у закладі вищої освіти засобами тренінгу. Метою статті є теоретичне обґрунтування організації та проведення тренінгу з розвитку комунікативності, креативності та лідерства-служіння як засобу формування соціальної успішності студентів у закладі вищої освіти. Авторами статті визначено, що соціальна успішність студентів є багатогранною характеристикою, яка не зводиться лише до академічних досягнень чи кар'єрного успіху, а передбачає розвинену здатність до рефлексії, ціннісну зрілість та готовність до відповідального лідерства.

Виокремлено та охарактеризовано структурні компоненти соціальної успішності студентів: когнітивний (знання соціальних норм, механізмів взаємодії та соціальних ролей); мотиваційно-ціннісний (прагнення до соціального внеску, цінності відповідальності та служіння); операційно-діяльнісний (практичні навички комунікації, творчого мислення та командної роботи); рефлексивний (здатність до самоаналізу, самооцінки та планування саморозвитку) та підбрано засоби тренінгу, що сприяють їх формуванню. Визначено, що підґрунтям соціальної успішності виступають три взаємообумовлені конструкти (комунікативність, креативність та лідерство-служіння), інтеграція яких забезпечує синергетичний ефект у розвитку особистості студента.

Розкрито методологічні принципи тренінгу (інтеграції, суб'єктності, контекстності, рефлексивності) та охарактеризовано види тренінгів у формуванні соціальної успішності (соціально-психологічний тренінг, тренінг формування soft skills, тренінг розвитку емоційного інтелекту, профілактичний тренінг, тренінг практичної підготовки фахівців).

За результатами узагальненого аналізу зроблено висновок, що сучасні тренінгові технології у контексті формування соціальної успішності являють собою не ізольовані методичні одиниці, а взаємопов'язану систему форм психолого-педагогічного впливу, кожна з яких вирішує специфічне коло завдань.

Ключові слова: тренінг, комунікативність, креативність, лідерство-служіння, соціальна успішність студентів, заклад вищої освіти, soft skills, молодіжна робота.

ВСТУП

Сучасний ринок праці та стрімкі соціокультурні трансформації висувають якісно нові вимоги до випускників закладів вищої освіти. Поряд із фаховими (hard skills) компетентностями дедалі більшого значення набувають м'які навички (soft skills) – здатність до ефективної комунікації, нестандартного мислення та відповідального лідерства. Саме ці якості визначають не лише конкурентоспроможність фахівця на ринку праці, а й рівень його соціальної успішності – здатності продуктивно взаємодіяти з оточенням, досягати особистісно та суспільно значущих цілей, реалізовувати власний потенціал у команді чи організації.

Попри зростаючий інтерес науковців до питань розвитку зазначених якостей, у педагогічній теорії та практиці закладів вищої освіти бракує комплексних методик, здатних одночасно розвивати комунікативність, креативність і лідерство-служіння в єдиному розвивальному освітньому середовищі. Тренінг як інтерактивна технологія навчання має значний потенціал для розв'язання цього завдання, оскільки поєднує теоретичне осмислення та практичне відпрацювання вмінь у реальному груповому контексті (Спіріна, Зінченко, Шипелик, 2019). Актуальність теми підсилюється тим, що традиційні форми навчання у закладах вищої освіти нерідко виявляються недостатніми для формування практичних соціальних навичок здобувачів. В умовах воєнного та повоєнного часу в Україні цілеспрямований розвиток зазначених компетентностей набуває особливої соціальної значущості.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз наукової літератури засвідчує зростаючий інтерес дослідників до тренінгових технологій як засобу розвитку ключових компетентностей студентів закладів вищої освіти. Зокрема, зосереджена увага на розгляді інноваційних технологій в системі соціальної роботи (фасилітація, тьюторство, менторство та коучинг) та обґрунтуванні необхідності доказової бази для верифікації результатів інноваційної діяльності (Вайнола, 2024); характеристики тренінгу як методу, в основі якого лежить особистий досвід кожного учасника, набутий у психологічно безпечному просторі (Спіріна, Зінченко, Шипелик, 2019); доведенні ефективності тренінгових технологій як засобу формування soft skills у майбутніх фахівців соціальної сфери (Демиденко, Станіславчук, 2025); обґрунтуванні зв'язку між тренінговими методами та формуванням емоційного інтелекту як необхідної складової успішної соціальної взаємодії (Гура, 2022); вивченні особливостей організації освітнього процесу у закладах вищої освіти України в період воєнного стану (Карпенко, Спіріна та Нохріна, 2025); обґрунтуванні компетентнісних підходів у підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг (Чернета, 2021); розкритті сутності соціальної активності, життєвого оптимізму, соціальної успішності та соціального самовизначення, як важливих характеристик особистості (Петрочко, 2024); вивченні підходів до визначення сутності поняття «соціальна успішність особистості» (Гриненко, 2024; Ярема, 2010; Стрижак, 2023).

Г. Грибан, А. Гарлінська та І. Мичка наголошують, що комунікативність майбутніх фахівців формується насамперед у процесі активної практичної взаємодії (Грибан, 2022). А. Котелевець та М. Вижва досліджували лідерство в контексті соціальної активності студентів у закладах вищої освіти і встановили позитивну кореляцію між розвитком лідерських якостей та рівнем соціальної залученості (Kotelevets & Vyzva, 2023). І. Савельчук аналізує можливості впливу соціальної активності студентської молоді на успішність упровадження соціальних інновацій, підкреслюючи, що студентська ініціативність є важливим каталізатором суспільних змін (Савельчук, 2024). Водночас комплексне обґрунтування методики тренінгу, що інтегрує розвиток трьох ключових конструктів соціальної успішності як взаємопов'язаних чинників, залишається актуальним завданням наукового пошуку.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні організації та проведення тренінгу з розвитку комунікативності, креативності та лідерства-служіння як засобу формування соціальної успішності студентів у закладі вищої освіти. Для досягнення зазначеної мети визначено такі завдання: 1) уточнити поняття «соціальна успішність студентів» та охарактеризувати її структурні компоненти; 2) здійснити порівняльну характеристику ключових конструктів соціальної успішності студентів у процесі тренінгу; 3) визначити методологічні принципи та види тренінгів у формуванні соціальної успішності.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Соціальна успішність студентів закладів вищої освіти є важливою складовою їхнього професійного становлення та особистісного розвитку. У дослідженнях науковців соціальна успішність особистості визначається як: «здатність особистості усвідомлювати себе в суспільстві як соціально повноцінного суб'єкта, самостійно визначати для себе цілі та досягати їх» через розвиток «усвідомленого почуття власної гідності, впевненості у своєму становищі в суспільстві» (Гриненко, 2024); «діяльність особистості, прагнення до, результат діяльності, успіх у суспільстві, спрямованість на, досягнення успіху» (Стрижак, 2023); «інтегрована якість особистості, що виявляється у здатності ефективно взаємодіяти в соціумі, досягати поставлених цілей за умови збереження гармонійних стосунків з оточенням та дотримання соціально прийнятних норм поведінки» (Нохріна та Котелевець, 2024); «здатність людини досягати поставлені цілі, повною мірою виконувати свої обов'язки, долати труднощі, виявляти допитливість, активно і креативно виконувати соціальні ролі» та «мати визнання своїх досягнень у найближчому соціальному оточенні» (Петрочко, 2024); «об'єктивний результат діяльності особистості, який оцінюється у системі координат соціального оточення» (Ярема, 2010). Проаналізувавши наукові підходи до визначення поняття «соціальна успішність особистості», ми визначили, що це поняття можна розглядати як здатність особистості до ефективної соціальної взаємодії, визначення й реалізації

поставлених цілей, досягнення результатів, які позитивно оцінюються соціальним оточенням, та самореалізації в суспільстві.

Соціальна успішність студентів не зводиться лише до академічних досягнень чи кар'єрного успіху, а передбачає розвинену здатність до рефлексії, ціннісну зрілість та готовність до відповідального лідерства. Ж. Петрович підкреслює, що соціальна успішність, соціальна активність та соціальне самовизначення є взаємообумовленими параметрами, розвиток яких потребує системного підходу (Петрович, 2024).

На основі аналізу наукових джерел (Гриненко, 2024; Стрижак, 2023; Петрович, 2024; Ярема, 2010) визначено, що соціальна успішність студентів охоплює чотири взаємопов'язані компоненти: когнітивний, мотиваційно-ціннісний, операційно-діяльнісний, рефлексивний. Структурування соціальної успішності студентів за цими компонентами визначає логіку побудови тренінгової програми та систему методичного інструментарію. Характеристику структурних компонентів соціальної успішності студентів і засобів тренінгу, що сприяють їх формуванню подано в таблиці 1.

Таблиця 1. Структура соціальної успішності студентів та відповідні засоби тренінгу

Компонент	Зміст компонента	Вправи тренінгу	Очікувані результати
Когнітивний	знання соціальних норм і механізмів взаємодії, розуміння власних ролей у групі	міні-лекції, групові дискусії, аналіз кейсів	усвідомлення соціальних ролей, розуміння механізмів комунікації
Мотиваційно-ціннісний	прагнення до соціального внеску, цінності відповідальності та служіння	рефлексивні вправи, ціннісні дискусії, мотиваційні ігри	формування ціннісних орієнтацій, посилення мотивації до лідерства
Операційно-діяльнісний	практичні навички комунікації, творчого мислення, командної роботи	рольові ігри, ділові ігри, проєктна робота	розвиток комунікативних умінь, навичок лідерства-служіння
Рефлексивний	здатність до самоаналізу, самооцінки та планування саморозвитку	щоденники рефлексії, зворотний зв'язок, підсумкові круги	підвищення рефлексивності, відповідальності за власний розвиток

Джерело: складено авторами самостійно

Підґрунтям соціальної успішності виступають три взаємообумовлені конструкти (комунікативність, креативність та лідерство-служіння), інтеграція яких забезпечує синергетичний ефект у розвитку особистості студента. Вони є взаємообумовленими і потребують інтегрованого методичного підходу. Для забезпечення системного розуміння їхніх сутнісних характеристик та теоретичного підґрунтя нижче подано узагальнену порівняльну таблицю 2.

Таблиця 2. Порівняльна характеристика ключових конструктів соціальної успішності студентів

Конструкт	Визначення	Ключові характеристики
Комунікативність	системна властивість особистості, що забезпечує ефективну соціальну взаємодію на вербальному, невербальному та паравербальному рівнях	вербальна/невербальна комунікація, активне слухання, конструктивний діалог, управління конфліктами
Креативність	здатність до нестандартного мислення й генерування оригінальних ідей в умовах невизначеності та обмежених ресурсів	оригінальність, гнучкість мислення, дивергентне мислення, толерантність до невизначеності
Лідерство-служіння	модель лідерства, орієнтована на розвиток і добробут команди та спільноти, а не на реалізацію особистих амбіцій	емпатія, служіння спільноті, відповідальність, розвиток послідовників

Джерело: складено авторами на основі аналізу джерел (Вайнола, 2024; Гура, 2022; Грибан та ін., 2022; Демиденко, Станіславчук, 2025; Савельчук, 2024; Kotelevets & Vyzva, 2023)

Комунікативність у контексті соціальної успішності студентів є не лише технічною навичкою передавання інформації, а системною властивістю особистості, що інтегрує когнітивні, поведінкові та ціннісні складові. Г. Грибан, А. Гарлінська та І. Мичка наголошують, що вона формується насамперед у процесі активної практичної взаємодії, а не шляхом засвоєння теоретичних знань (Грибан та ін., 2022). Р. Вайнола підкреслює, що ефективна комунікація в соціальній сфері передбачає розвинену здатність до активного слухання, емпатійного розуміння та конструктивного вирішення конфліктних ситуацій (Вайнола, 2024). У контексті тренінгу комунікативність виступає водночас метою та засобом навчання: студенти не лише опановують комунікативні техніки, а й практикують їх у процесі групової взаємодії.

Креативність у соціальному контексті виходить за межі мистецької чи технічної творчості та охоплює здатність до генерування нестандартних рішень у ситуаціях соціальної невизначеності. Т. Гура підкреслює, що креативність тісно пов'язана з емоційним інтелектом та толерантністю до невизначеності – якостями, необхідними для ефективної соціальної взаємодії в умовах сучасних викликів (Гура, 2022). І. Савельчук встановила, що студентська креативність є важливим ресурсом соціальних інновацій: молодь, що демонструє розвинене дивергентне

мислення, частіше ініціює та успішно реалізує соціально значущі проекти (Савельчук, 2024). У тренінгу розвиток креативності забезпечується через методи брейнстормінгу, SCAMPER та техніку «шести капелюхів мислення» Е. де Боно.

Лідерство-служіння (servant leadership) – це модель лідерської поведінки, заснована на пріоритеті потреб команди та спільноти над особистими амбіціями лідера. На відміну від традиційних директивних моделей, servant leadership передбачає розвинену здатність до емпатії, слухання та сприяння зростанню інших. А. Kotelevets та М. Vyzva встановили, що студенти, орієнтовані на лідерство-служіння, демонструють вищий рівень соціальної залученості та командної ефективності (Kotelevets & Vyzva, 2023). Т. Демиденко та В. Станіславчук підкреслюють, що саме ця модель лідерства є найбільш затребуваною у сфері соціальної роботи та суспільно значущої діяльності (Демиденко, Станіславчук, 2025). Формування лідерства-служіння в процесі тренінгу здійснюється через комплекс методів та вправ (наприклад, рольові ігри, кейс-методи, групова робота, рефлексивні методи та ін.).

Тренінг як форма організації навчального процесу є соціально-педагогічною технологією, що забезпечує активне залучення учасників до процесу пізнання та самопізнання. На відміну від традиційних лекційних форм, тренінг ґрунтується на принципах діяльнісного підходу, реалістичного моделювання соціальних ситуацій, зворотного зв'язку та рефлексії (Спіріна, Зінченко, Шипелик, 2019). Т. Захаріна та Н. Чернуха обґрунтовують тренінг як ефективний метод практичної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, що сприяє не лише розвитку предметних умінь, а й особистісному зростанню учасників (Захаріна, Чернуха, 2024).

Тренінгова технологія є оптимальним форматом для розвитку трьох конструктивів соціальної успішності: по-перше, вона моделює реальні ситуації майбутньої професійної діяльності; по-друге, ґрунтується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії, що природно стимулює лідерський потенціал; по-третє, розвиває емоційний інтелект і креативне мислення (Гура, 2022).

Тренінг з формування соціальної успішності ґрунтується на чотирьох взаємопов'язаних методологічних принципах, зокрема принципів інтеграції (поєднання розвитку комунікативних, креативних та лідерських якостей в єдину систему, уникаючи фрагментарності й забезпечуючи синергетичний ефект); суб'єктності (ставлення до студента як до активного учасника власного розвитку, здатного до самостійного визначення освітніх цілей); контекстності (реалізується через моделювання реальних соціальних і професійних ситуацій, що робить навчальний досвід значущим і перенесеним у реальне життя); рефлексивності (осмислення учасниками власного досвіду як джерела зростання та інструменту саморегуляції).

Організаційно-методичні засади тренінгу передбачають: принцип активності (залучення всіх учасників до діяльності); партнерської взаємодії (рівноправні стосунки між тренером і учасниками); дослідницько-творчої позиції (відкритість до нового досвіду); об'єктивації поведінки (усвідомлення власних поведінкових реакцій); конфіденційності та принципу «тут і тепер» (Спіріна, Зінченко та Шипелик, 2019).

Водночас ефективність тренінгової роботи визначається не лише принципами її організації, а й доцільним добором виду тренінгу відповідно до конкретних цілей, цільової аудиторії та змісту соціально-формувального впливу. Сучасна практика засвідчує значну варіативність тренінгових форм від соціально-психологічних до профілактичних і практико-орієнтованих, кожна з яких вирізняється специфічною функціональною спрямованістю, методичним інструментарієм і організаційними формами. Систематизація цих видів у науковому вимірі дозволяє сформувати цілісне уявлення про тренінг як поліфункціональний інструмент формування соціальної успішності. Узагальнену характеристику видів тренінгів, їхніх функцій, форм та методів представлено в таблиці 3.

Таблиця 3. Види тренінгів у формуванні соціальної успішності

Види тренінгу	Цільова спрямованість	Функції	Форми проведення	Методи та техніки
Соціально-психологічний тренінг	формування навичок ефективної соціальної взаємодії, підвищення рівня соціальної адаптації та впевненості у спілкуванні	розвивальна, корекційна, адаптаційна, профілактична	групова робота, міні-лекції, дискусії, рефлексивні кола	рольові ігри, поведінковий аналіз, зворотний зв'язок, групова рефлексія
Тренінг формування soft skills	розвиток критичного мислення, командної взаємодії, лідерських якостей, здатності до самоорганізації	формувальна, мотиваційна, інтегративна, рефлексивна,	практикуми, кейс-сесії, воркшопи, командні проекти	кейс-метод, симуляційні вправи, брейнстормінг, метод проектів, коучинг-техніки

Тренінг розвитку емоційного інтелекту	формування здатності розпізнавати, розуміти та управляти власними емоціями й емоціями інших; розвиток емпатії	діагностична, регуляторна, соціалізуюча, психокорекційна	індивідуально-групова робота, арт-терапевтичні сесії, психодрама, тренінгові вправи	психогімнастика, техніки усвідомленості (mindfulness), метафоричні асоціативні карти, тілесно-орієнтовані вправи, медіація
Профілактичний тренінг	підвищення обізнаності щодо соціальних ризиків, зміцнення критичного мислення, формування безпечної поведінки	інформаційна, захисна, ціннісно-орієнтаційна, превентивна	інтерактивні групові заняття, відеолекції, дискусійні панелі, моделювання ситуацій	ситуаційні вправи, інформаційні блоки, аналіз відеоматеріалів, групова дискусія, «мозковий штурм»
Тренінг практичної підготовки фахівців	розвиток практичних умінь, необхідних для ефективної діяльності фахівця в соціальній сфері; перехід від знань до дій	праксеологічна, компетентнісна, моделювальна, оцінювальна	майстер-класи, супервізійні сесії, симуляційні тренажери, польова практика	аналіз реальних випадків (case study), рольове програвання, супервізія, реє-оцінювання, портфоліо-рефлексія

Джерело: складено авторами на основі аналізу наукових джерел (Спіріна та ін., 2019; Демиденко, Станіславчук, 2025; Гура, 2022; Захаріна, Чернуха, 2024)

Таким чином, можемо констатувати, що сучасні тренінгові технології у контексті формування соціальної успішності являють собою не ізольовані методичні одиниці, а взаємопов'язану систему форм психолого-педагогічного впливу, кожна з яких вирішує специфічне коло завдань. Так, соціально-психологічний тренінг виконує переважно адаптаційну та корекційну функції, спрямовуючи зусилля на вдосконалення комунікативних стратегій і міжособистісної взаємодії учасників. Тренінг формування soft skills, набуває особливої актуальності в умовах динамічного ринку праці, оскільки розвиток критичного мислення, лідерства та здатності до самоорганізації безпосередньо

детермінує соціальну успішність майбутніх фахівців. Особливої уваги заслуговує тренінг розвитку емоційного інтелекту, який розглядається як базисний механізм становлення соціальної компетентності: здатність усвідомлювати й регулювати власні емоційні стани та емпатійно реагувати на переживання інших є фундаментальною умовою побудови успішних соціальних відносин. Профілактичний тренінг виконує захисно-превентивну роль, формуючи ціннісні орієнтири та критичне ставлення до соціальних ризиків, що є особливо важливим у роботі з вразливими категоріями населення. Спільним для всіх розглянутих видів тренінгу є принцип активної суб'єктної участі, що перетворює тренінг із технічного засобу навчання на інструмент особистісного зростання та формування соціальної успішності студентів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На основі проведеного теоретичного дослідження визначено, що соціальна успішність студентів є багатогранною характеристикою, яка не зводиться лише до академічних досягнень чи кар'єрного успіху, а передбачає розвинену здатність до рефлексії, ціннісну зрілість та готовність до відповідального лідерства.

Виокремлено та охарактеризовано структурні компоненти соціальної успішності студентів: когнітивний (знання соціальних норм, механізмів взаємодії та соціальних ролей); мотиваційно-ціннісний (прагнення до соціального внеску, цінності відповідальності та служіння); операційно-діяльнісний (практичні навички комунікації, творчого мислення та командної роботи); рефлексивний (здатність до самоаналізу, самооцінки та планування саморозвитку) та підібрано засоби тренінгу, що сприяють їх формуванню.

Визначено, що підґрунтям соціальної успішності виступають три взаємообумовлені конструкти (комунікативність, креативність та лідерство-служіння), інтеграція яких забезпечує синергетичний ефект у розвитку особистості студента. Розкрито методологічні принципи тренінгу (інтеграції, суб'єктності, контекстності, рефлексивності) та охарактеризовано види тренінгів у формуванні соціальної успішності.

Отже, сучасні тренінгові технології у контексті формування соціальної успішності являють собою не ізольовані методичні одиниці, а взаємопов'язану систему форм психолого-педагогічного впливу, кожна з яких вирішує специфічне коло завдань.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у аналізі особливостей використання соціальних медіа в закладі вищої освіти як інструменту підвищення соціальної успішності здобувачів.

ЛІТЕРАТУРА

Вайнола, Р. Х. (2024). Інноваційні технології в системі технологій соціальної роботи. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*, 39, 7–10.

Гура, Т. (2022). Тренінгові технології як засіб розвитку емоційного інтелекту. *Теорія і практика управління соціальними системами*, 1, 14–22. doi: 10.20998/2078-7782.2022.1.02.

Грибан, Г. П., Мичка, І. В., Гарлінська, А. М., & та ін. (2022). Формування комунікативної компетентності в майбутніх учителів фізичної культури під час освітнього процесу. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*, 15. (149), 43–46.

Гриненко, О. М. (2024). Соціальна компетентність як складова успішної життєдіяльності особистості. У О. М. Гриненко & Л. І. Скорописова (Уклад.), *Соціальна компетентність як складова успішної життєдіяльності особистості* (с. 6–14).

Демиденко, Т., & Станіславчук, В. (2025). Тренінгові технології формування soft skills у майбутніх фахівців соціальної сфери. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*, 4. 136–144. doi: 10.31651/2524-2660-2025-4-136-144.

Захаріна, Т., & Чернуха, Н. (2024). Тренінг як ефективний метод практичної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки*, 3 (62), 5–11, doi: 10.32689/maup.ped.2024.3.1.

Карпенко, О., Спіріна, Т., & Нохріна, І. (2025). Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти України в період воєнного стану. *Social Work and Education*, 12 (1). 33–43, doi: 10.25128/2520-6230.25.1.3

Нохріна, І. С., & Котелевець, А. М. (2024). Соціальний портрет сучасної студентської молоді. *Інноваційні стратегії розвитку вищої освіти в умовах реалізації концепції навчання впродовж життя*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-теорет. конф. (25 квітня 2024 р., м. Київ) / заг. редакцією М.О.Мороз, Ю. В. Ївженка. Київ, 151–153.

Петрочко, Ж. В. (2024). Соціальна активність, життєвий оптимізм, соціальна успішність та соціальне самовизначення як взаємообумовлені параметри особистості в сучасних умовах. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, 99, 50–58, doi <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.99.10>

Савельчук, І. Б. (2024). Можливості впливу соціальної активності студентської молоді на успішність впровадження соціальних інновацій. *Актуальні питання у сучасній науці*, 7 (25), 815–826, doi:10.52058/2786-6300-2024-7(25)-815-826

Спіріна, Т. П., Зінченко, А. С., & Шипелик, Л. І. (2019). Тренінг як форма профілактики торгівлі людьми. *Інноваційна педагогіка*, 10(3), 158–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_10%283%29__38

Стрижак, А. (2023). *Формування соціальної успішності молодших школярів у процесі навчання* [Доктор філософії]. Український державний університет імені Михайла Драгоманова.

Чернета, С. (2021). Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг. *Social Work and Education*, 8(1). 77–89. doi: 10.25128/2520-6230.21.1.6.

Ярема, А. І. (2010). Феномен успіху в соціологічному вимірі. *Вісник Львівського університету*, (4), 92–99.

Kotelevets, A., & Vyzva, M. (2023). Leadership in the context of social activity and activism: perspectives from higher education students. *Modern Science – Moderní věda*, (4), 86–94. doi: <https://doi.org/10.62204/2336-498X-2023-4-9>.

DEVELOPING STUDENTS' SOCIAL SUCCESS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS THROUGH TRAINING

Iryna NOKHRINA, Lecturer at the Department of Social Pedagogy and Social Work, Postgraduate Student (educational and scientific level, specialty 231 Social Work), Borys Hrinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine; i.nokhrina@kubg.edu.ua

Alina DULIA, doctor of Philosophy, specialty 231 Social work, Senior Lecturer of the Department of Social Pedagogy and Social Work, Faculty of Psychology, Special Education and Social Work Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine; a.dulia@kubg.edu.ua

Anastasiia KOTELEVETS, doctor of Philosophy, specialty 231 Social work, Senior Lecturer of the Department of Social Pedagogy and Social Work, Faculty of Psychology, Special Education and Social Work Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine; a.kotelevets@kubg.edu.ua

Abstract. *The article explores the features of the formation of students' social success in a higher education institution by means of training. The purpose of the article is to theoretically substantiate the organization and conduct of training on the development of communicative competence, creativity and leadership-service as a means of forming students' social success in a higher education institution. The authors of the article determined that students' social success is a multifaceted characteristic that is not limited to academic achievements or career success, but involves a developed ability to reflect, value maturity and readiness for responsible leadership. The structural components of students' social success are identified and characterized: cognitive (knowledge of social norms, mechanisms of interaction and social roles); motivational and value (desire for social contribution, values of responsibility and service); operational and activity (practical skills of communication, creative thinking and teamwork); reflexive (ability to self-analysis, self-assessment and self-development planning) and training tools that contribute to their formation were selected. It was determined that the basis of social success is three interdependent constructs (communicative competence, creativity and leadership-service), the integration of which provides a synergistic effect in the development of the student's personality.*

The methodological principles of training (integration, subjectivity, contextuality of reflexivity) were revealed and the types of training in the formation of social success were characterized (social-psychological training, training for the formation of soft skills, training for the development of emotional intelligence, preventive training, training for practical training of specialists).

According to the results of the generalized analysis, it was concluded that modern training technologies in the context of the formation of social success are not isolated methodological units, but an interconnected system of forms of psychological and pedagogical influence, each of which solves a specific range of tasks.

Key words: *training, communicative competence, creativity, servant leadership, students' social success, higher education institution, soft skills, youth work.*

REFERENCES

- Vainola, R. Kh. (2024). Innovative technologies in the social work system. *Collection of scientific papers of Ivan Ohienko Kamianets-Podilskyi National University*, 39, 7–10. [in Ukrainian].
- Hura, T. (2022). Training technologies as a means of developing emotional intelligence. *Theory and practice of social systems management*, 1, 14–22. <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.1.02> [in Ukrainian].
- Hryban, H. P., Mychka, I. V., Harlinska, A. M. et al. (2022). Formation of communicative competence in future physical education teachers. *Scientific Journal of the Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University*. 15(149), 43–46. [in Ukrainian].
- Grinenko, O. M. (2024). Social competence as a component of successful individual life. In O. M. Grinenko & L. I. Skoropisova (Eds.), *Social competence as a component of successful individual life* (pp. 6–14). [in Ukrainian].
- Demydenko, T., & Stanislavchuk, V. (2025). Training technologies for forming soft skills. *Bulletin of the Bohdan Khmelnytskyi Cherkasy National University*, 4, 136–144. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-4-136-144> [in Ukrainian].
- Zakharina, T., & Chernukha, N. (2024). Training as an effective method of practical training. *Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management. Pedagogical Sciences*, 3(62), 5–11. <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2024.3.1> [in Ukrainian].
- Karpenko, O., Spirina, T. P., & Nokhrina, I. S. (2025). Organization of the educational process in Ukrainian HEIs during martial law. *Social Work and Education*, 12(1), 33–43. [in Ukrainian].
- Nokhrina, I. S., & Kotelevets, A. M. (2024). Social portrait of modern student youth. *Innovative strategies for the development of higher education in the context of implementing the concept of lifelong learning: collection of materials of the International Scientific-Theoretical Conference (April 25, 2024, Kyiv) / edited by M.O. Moroz, Y. V. Yivzhenko*. (April 25, 2024, Kyiv). 151–153 [in Ukrainian].
- Petrochko, Zh. V. (2024). Social activity, life optimism, social success and social self-determination. *Scientific journal of the NPU named after M. P. Dragomanov*. 5 (99), 50–58. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.99.10> [in Ukrainian].
- Savelchuk, I. B. (2024). Social activity of student youth and social innovation. *Current issues in modern science*, 7(25), 815–826. 10.52058/2786-6300-2024-7(25)-815-826 [in Ukrainian].
- Spirina, T. P., Zinchenko, A. S., & Shypelyk, L. I. (2019). Training as a form of human trafficking prevention. *Innovative pedagogy*, 10(3), 158–162. http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2019_10%283%29_38 [in Ukrainian].
- Stryzhak, A. (2023). *Formation of social success of younger schoolchildren in the learning process* [Doctor of Philosophy]. Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. [in Ukrainian].
- Cherneta, S. (2021). Competence-based approach in social work education. *Social Work and Education*, 8(1), 77–89. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.21.1.6> [in Ukrainian].
- Yarema, A. I. (2010). The Phenomenon of Success in the Sociological Dimension. *Bulletin of Lviv University*, (4), 92–99. [in Ukrainian].
- Kotelevets, A., & Vyzva, M. (2023). Leadership in the context of social activity and activism: perspectives from higher education students. *Modern Science – Moderní věda*, 4, 86–94. <https://doi.org/10.62204/2336-498X-2023-4-9>.

Article history:

Received: April 20, 2026;

1st Revision: May 02, 2026;

Accepted: May 30, 2026.